УДК 330
DOI: https://doi.org/10.30838/EP.199.191-197

Іоанно В.В.
Webflex, Кіпр, Лімасмол
Ioanno Vladyslav
Webflex, Cyprus, Limassol
https://orcid.org/0009-0000-9612-323X

Тарасова О.В.
кандидат економічних наук
Одеський національний технологічний університет
Tarasova Olena
PhD in Economic Sc.
Odesa National University of Technology
https://orcid.org/0000-0002-4372-3677

Кузьменко О.Ю.
Херсонська державна морська академія
Kuzmenko Olena
Kherson State Maritime Academy
https://orcid.org/0000-0001-7542-7322

ФІНАНСОВА СИСТЕМА ТА ІНСТРУМЕНТИ СТАЛОГО ІНВЕСТУВАННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ

У статті виділено основні елементи сталого фінансування включають: ESG-інвестування, зелені облігації, імпакт-інвестування, інтеграція сталого розвитку на корпоративні стратегії. Проведено порівняльну характеристику ESG-інвестування у світі та в Україні. Проаналізовано динаміку обсягів зелених облігацій та прямих іноземних інвестицій в Україну. Досліджено інструменти сталого інвестування: фонди ESG; соціальні облігації; сертифіковані зелені кредити; карбоно-нейтральні інвестиції. Визначено, що підприємства, що впроваджують принципи сталого розвитку, одержують низку конкурентних переваг: доступ до сталих джерел фінансування; підвищення інвестиційної привабливості; зниження ризиків, пов'язаних зі зміною законодавства та екологічними факторами; поліпшення репутації та підвищення довіри споживачів та партнерів.

***Ключові слова**: стале інвестування, ESG-інвестування, зелені облігації, ПІІ, соціальні облігації, фонди ESG, карбоно-нейтральні інвестиції, фінансова система.*

FINANCIAL SYSTEM AND SUSTAINABLE INVESTMENT INSTRUMENTS: PROSPECTS FOR ENTERPRISES

The purpose of the article is to analyze the main elements of sustainable finance, to study sustainable investment instruments and their role in ensuring the long-term stability and competitiveness of enterprises. The modern financial system is undergoing significant changes due to the need to take into account environmental and social factors in the investment process. The concept of sustainable finance is gaining popularity among businesses, investors, and regulators, driven by global challenges such as climate change, resource scarcity, and social inequality. In the process of writing the article, statistical, graphical, case studies, and generalization methods were used. It is established that the financial system plays a central role in redistributing resources and ensuring economic growth. In the face of global challenges, sustainable investment becomes an important element of financial policy. The main elements of sustainable finance are highlighted, including: consideration of environmental, social and governance factors in investment decision-making; debt instruments created to finance environmentally friendly projects; investments aimed at creating a positive social or environmental effect along with financial profit; adaptation of business models to ESG principles. A comparative characterization of ESG investing in the world and in Ukraine is carried out. The dynamics of green bonds and foreign direct investment in Ukraine is analyzed. The author examines the following sustainable investment instruments: ESG funds (investment funds that select assets based on ESG criteria); social bonds (instruments that finance projects with social impact); certified green loans (loans with special conditions for sustainable development projects); carbon-neutral investments (strategies designed to reduce the carbon footprint). It is determined that enterprises that implement the

© Іоанно В.В., Тарасова О.В., Кузьменко О.Ю., 2025

principles of sustainable development gain a number of competitive advantages: access to sustainable sources of financing; increased investment attractiveness; reduced risks associated with changes in legislation and environmental factors; improved reputation and increased trust of consumers and partners.

Keywords: *sustainable investing, ESG investing, green bonds, FDI, social bonds, ESG funds, carbon-neutral investments, financial system.*

JEL Classification: *E 44, E 22*

Актуальність проблеми. Сучасна фінансова система зазнає значних змін, пов'язаних з екологічними та соціальними факторами в інвестиційних рішеннях, в умовах глобалізації та цифровізації відбувається трансформація традиційних фінансових моделей, що посилює роль відповідального інвестування. Концепція стійкого інвестування стає все більш популярною у підприємств, інвесторів і регуляторів, закономірно, відображаючи глобальні виклики, такі як кліматичні зміни, обмеженість природних ресурсів, соціальна нерівність. Міжнародні організації, такі як ООН, Світовий банк та Європейський Союз, розробляють рекомендації та директиви, що сприяють розвитку стійких фінансових практик.

Зростаючі вимоги споживачів та інвесторів змусили компанії переглянути свої стратегії та ввести ESG-фактори у процес прийняття управлінських рішень, створюючи більш жорсткий контроль за корпоративною прозорістю, оцінку вуглецевого сліду, впровадження механізмів екологічної та соціальної звітності.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Значну кількість наукових досліджень присвячено вивченню фінансової системи, інструментів сталого розвитку. Зокрема, Бондаренко Л. та Блавт А. [2] визначили ключові напрями інвестування у сталий розвиток на основі принципів ESG, враховуючи вплив тривалих воєнних дій в Україні. Карнаушенко А.С. [4] проаналізувала розвиток ринку зелених облігацій у контексті глобальної стратегії сталого розвитку та переходу до циркулярної економіки. Середюк К.В. [7] дослідила сучасний стан та тенденції впровадження ESG-принципів в українських компаніях під час війни, запропонувавши рекомендації щодо їх адаптації до актуальних умов. Сич О., Пасінович І. та Мищишин І. [8] обґрунтували доцільність використання імпакт-інвестування для повоєнного відновлення українських міст, враховуючи міжнародний досвід. Тищенко В.В. [10] розглянув основні характеристики, а також національний та міжнародний досвід impact-інвестування. Солодовнік О.О. [9] дослідила теоретико-методологічні аспекти фінансового забезпечення сталого розвитку підприємств та обґрунтувала потенційні джерела фінансування відповідних заходів в Україні. Грод М. та Резнікова М. [3] зазначають, що інтеграція соціальних та екологічних факторів у процес оцінки фінансових та інвестиційних активів стане новою реальністю, що підтверджує зростаючу роль фінансового сектора у мобілізації капіталу для реалізації глобальних цілей сталого розвитку та розвитку циркулярної економіки.

Попри значну кількість досліджень однією з ключових невирішених проблем є обмежений доступ підприємств до сталого фінансування через недостатню розвиненість ринку ESG-інвестицій та відсутність єдиних стандартів оцінки сталого розвитку.

Мета статті: аналіз основних елементів стійких фінансів, дослідження інструментів сталого інвестування та їх роль у забезпеченні довгострокової стабільності та конкурентоспроможності підприємств.

Виклад основних результатів дослідження. Фінансова система має важливе значення у перерозподілі ресурсів та підтримці економічного зростання і служить каталізатором для перекачування капіталу в більш продуктивні та перспективні сектори економіки у вигляді інвестицій, залучаючи при цьому інновації, створюючи нові робочі місця та розвиток інфраструктури. У разі глобальних викликів стійке інвестування як елемент фінансової політики необхідне не тільки для економічного зростання, а й для зниження ризиків, таких як кліматичні зміни, виснаження ресурсів і соціальні проблеми.

Сучасні фінансові ринки реагують на ці виклики через запровадження принципів відповідального інвестування, розвиток екологічно орієнтованих фінансових інструментів та підвищення прозорості корпоративної звітності. Центральні банки та фінансові регулятори по всьому світу розробляють нові стандарти, які спонукають компанії до стійкого ведення бізнесу. Розвиток таких "зелених" фінансів, як зелені облігації та інвестиції, а також ESG-активи, показує зростаюче значення стійких фінансів для світової економіки.

Основні елементи стійких фінансів включають:

ESG-інвестиції - у стратегічному плані інвестування яке включає оцінку майбутніх екологічних, соціальних і управлінських факторів (Environmental, Social, Governance). Компанії та інвестори, які оцінюють вплив бізнесу на екологію, соціальну складову, корпоративне управління та етику ділових відносин, допомагають мінімізувати ризики в таких галузях як кліматичні зміни, соціальні та управлінські проблеми та сприяють довгостроковому, сталому розвитку.

У світі та в Україні ESG-інвестування відіграє важливу роль у формуванні сталої економіки, сприяючи розвитку екологічно, соціально та управлінсько відповідального бізнесу. Світові тенденції свідчать про зростання обсягів капіталу, спрямованого на проєкти з низьким рівнем вуглецевих викидів, соціальною відповідальністю та прозорим корпоративним управлінням (табл. 1).

Розвиток ESG-інвестицій стрімко набирає обертів у світі і особливо в ЄС, США та Азії, де великі фінансові структури активно впроваджують ці принципи у свої стратегії. В Україні в період військових дій інтерес до ESG зменшився, так як першочерговим завданням стало виживання.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика ESG-інвестування у світі та в Україні

Параметр	ESG-інвестування у світі	ESG-інвестування в Україні
Загальний рівень розвитку	Високий рівень розвитку, особливо в Європі та США. ESG-інвестування є ключовим трендом на фінансових ринках.	Розвивається, але стримується війною. До 2022 року спостерігалося зростання інтересу до ESG.
Популярні інструменти	Зелені та соціальні облігації, ESG-фонди, імпакт-інвестиції, карбонова нейтральність.	Залучення грантів, міжнародних інвестицій, соціальні облігації, підтримка від міжнародних фінансових інститутів.
Регуляторна база	Розвинені законодавчі норми, наприклад, таксономія ЄС і директиви зі сталого розкриття інформації (SFDR).	Впроваджуються елементи ESG-стандартів, але законодавча база ще не повністю адаптована.
Вплив військових дій	Непряме: впливає на глобальні поставки сировини, ціни на енергоносії, а також перегляд стратегії ESG-компаній, особливо щодо відповідального бізнесу.	Пряме: руйнування інфраструктури, фокус інвесторів змістився на гуманітарні та відновлювальні проєкти. Деякі ESG-інвестори уникають вкладень через ризики.
Основні сфери ESG-інвестування	Відновлювана енергетика, стале сільське господарство, еко-технології, соціально відповідальний бізнес.	Відновлення зруйнованої інфраструктури, енергетична незалежність, підтримка ветеранів і постраждалих, екологічна реабілітація територій.
Інтерес міжнародних інвесторів	Високий, стійкий попит на ESG-активи, особливо серед великих фондів та інституційних інвесторів.	Обмежений через високі ризики. Проте Україна отримує гранти та цільові інвестиції на відновлення та гуманітарну допомогу.
Перспективи	Подальше зростання, посилення регулювання та розширення ринків ESG-інвестицій.	Можливості зростання після війни: залучення інвестицій для відновлення інфраструктури, розвиток зеленої енергетики та модернізація економіки.
Загальний рівень розвитку	Розвивається активно, особливо в Європі, США та Азії. ESG-принципи стали стандартом для багатьох фондів і компаній.	Перебуває у стадії формування. До війни спостерігалося зростання інтересу, але військові дії внесли значні корективи.
Регулювання та стандарти	Чіткі нормативні бази (SFDR в ЄС, SEC у США), обов'язкова ESG-звітність для великих компаній.	Розвиваються стандарти, орієнтовані на ЄС, але воєнний стан сповільнив законодавчі ініціативи.
Популярність ESG-фондів	Велика частка активів під управлінням ESG-фондів, значне зростання «зелених» облігацій.	ESG-фонди присутні, але в менших обсягах, через високу невизначеність і ризики.
Фокус екологічної політики	Боротьба зі зміною клімату, скорочення викидів CO_2, розвиток відновлюваних джерел енергії.	Основний фокус — відновлення зруйнованої інфраструктури та енергосистем, зниження залежності від викопного палива.
Соціальний аспект	Увага до прав працівників, інклюзивності, соціальної справедливості.	Пріоритет — підтримка постраждалого населення, допомога переселенцям, реабілітація ветеранів.
Ризики для інвесторів	Основні ризики пов'язані зі зміною регулювання, переходом до вуглецевої нейтральності.	Високі військові ризики, руйнування активів, нестабільність економіки, що обмежує ESG-інвестування.
Перспективи	Подальше посилення стандартів, зростання «зелених» технологій та стійких інвестицій.	Відновлення країни після війни стане драйвером ESG-інвестицій, особливо в інфраструктуру та енергетику.

Джерело: авторська розробка

Розвинені країни мають чіткі стандарти, такі як SFDR у ЄС та ініціативи SEC у США. Україна орієнтується на європейські норми, але військовий стан не дозволяє їх ухвалити. Глобально зростають ESG-фонди, а в Україні розвиток обмежує ризик війни.

Екологія в розвинених країнах – це боротьба зі зміною клімату, то для України актуальні розвиток інфраструктури та енергетики. Соціальні ініціативи спрямовані на допомогу постраждалим від війни, інтеграцію переселенців та реабілітацію ветеранів.

Головні ESG-ризики у світі пов'язані з регулюванням, в Україні – з війною та макроекономічною нестабільністю. ESG-інвестиції можуть стати ключовими у відновленні країни, особливо у сферах будівництва, енергетики та соціальної підтримки, із залученням міжнародних організацій.

По всьому світу ринок зелених облігацій демонструє активний розвиток (рис. 1). Сьогодні облігації такого типу активно випускають у США, Китаї та країнах ЄС. Міжнародні інституції, такі як МВФ та

Європейський інвестиційний банк, не кажучи вже про міжнародні корпорації, все активніше використовують зелені облігації у фінансуванні проєктів у сфері відновлюваної енергетики, сталого будівництва та сталого розвитку загалом.

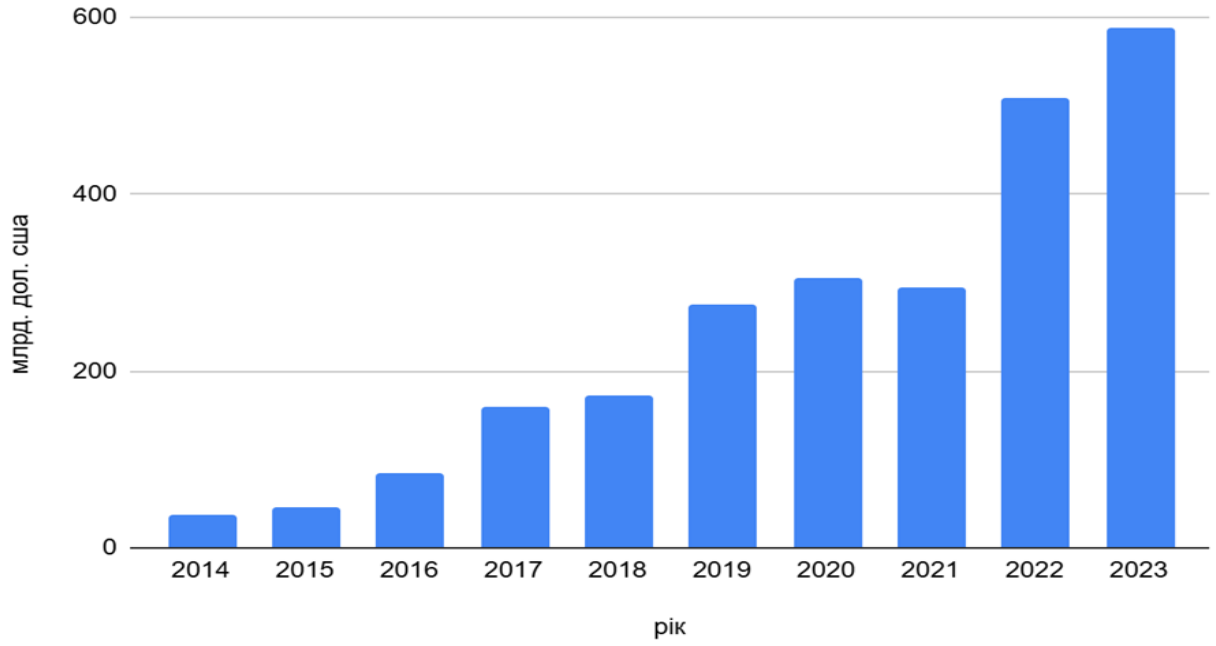

Рис. 1. Динаміка обсягів зелених облігацій
Джерело: складено авторами за [1]

Дослідження динаміки обсягів зелених облігацій у світі показали стрімке зростання на 550,6 млрд дол. США та підтверджують інтерес інвесторів до їхнього фінансування в рамках екологічно-орієнтованих проєктів. Підвищений попит свідчить про зростаючу поінформованість бізнесу та урядів про екологічні тенденції та активну підтримку "зелених" інвестицій з боку фінансових ринків.

Ринок зелених облігацій розширюється під впливом сил, таких як посилення екологічного регулювання, зростання попиту на ESG-інвестиції та підтримка сталого розвитку. Хоча війни та нестабільність можуть безпосередньо вплинути на цей ринок, екологічні проблеми залишаються ключовими факторами для інвесторів. Довгострокове зростання ринку очікується завдяки урядовій підтримці та впровадженню регулятивних заходів, таких як зелена таксономія в ЄС.

Імпакт-інвестування, яке здійснюється через зелені облігації, поєднує фінансові вигоди з вирішенням соціальних та екологічних проблем. Цей напрямок стає все більш значущим на світових фінансових ринках. У 2014 році світовий ринок імпакт-інвестування оцінювався приблизно $60 млрд, а до 2023 року він виріс більш ніж у 16 разів і досяг $1 трлн. Зростання ринку відображає інтерес, що зберігається до балансу між фінансовими вкладами і безпосереднім впливом на навколишнє середовище [6].

Імпакт-інвестиції стимулюються глобальними викликами, інституційним інтересом, технологічним розвитком та розширенням ринку фінансових інструментів. Лідерами у цій галузі є США та ЄС, які активно підтримують імпакт-інвестиції. В Індії та Китаї розвиваються напрями охорони здоров'я, освіти та сільського господарства. Пандемія посилила увагу до соціальних інвестицій, а імпакт-інвестиції у зелені технології успішно зростають останніми роками. В Україні цей ринок стикається з політичною нестабільністю та економічними труднощами, але інтерес до соціальних та екологічних питань поступово збільшується.

Залучення іноземних інвестицій відіграє важливу роль у визначенні економічного потенціалу України, і протягом останніх дев'яти років обсяг прямих іноземних інвестицій у країну збільшився на 3 837 мільйонів доларів США (рис. 2).

Аналіз ПІІ в Україні показав вплив політичних та економічних факторів: 2014–2015 рр. – спад інвестицій через війну та анексію Криму, у 2015 році відтік капіталу (-458 млн дол.); 2016–2019 рр. – поступове відновлення завдяки макроекономічній стабілізації, у 2019 році – пік (5,86 млрд дол.); 2020 р. – пандемія спричинила кризу та відтік інвестицій (-868 млн дол.); 2021 р. – рекордне зростання до 6,69 млрд дол. через глобальне відновлення; 2022 р. – падіння до 1,15 млрд дол. через повномасштабну війну; 2023 р. – часткове відновлення (4,25 млрд дол.) завдяки адаптації бізнесу та міжнародній підтримці. Динаміка ПІІ свідчить про вплив політичної стабільності, економічних реформ і глобальних тенденцій. Війна 2022 року значно сповільнила інвестиції, підвищивши ризики та невизначеність.

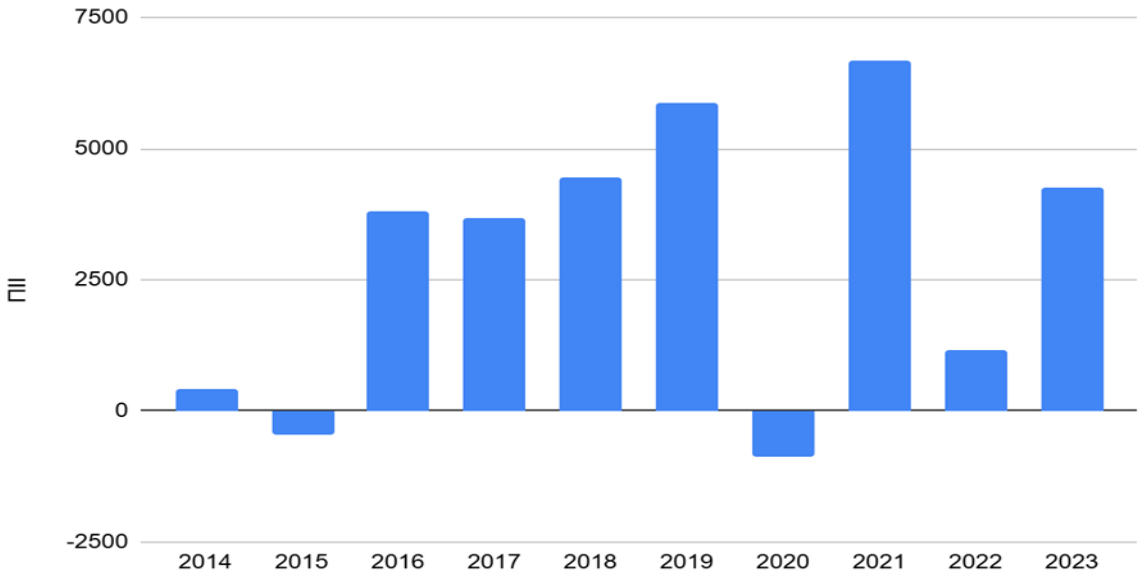

Рис. 2. Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну, млн дол. США
Джерело: складено авторами за [5]

Україна стикається з нестачею спеціалізованих інструментів та експертів у галузі імпакт-інвестування, проте кількість соціально-орієнтованих проектів для допомоги людям з особливими потребами та розвитку зелених технологій постійно зростає. Війна відкрила для України можливості фінансування екологічних та соціальних проектів із світових джерел. Наша держава має потенціал стати ключовим гравцем у галузі інвестицій, особливо у відновлення інфраструктури та розвиток екологічного сектору. Інтеграція сталого розвитку до корпоративних стратегій включає адаптацію бізнес-моделей до принципів ESG. Великі міжнародні компанії, такі як Microsoft, Unilever і Tesla, активно впроваджують стійкі практики, а Україна також слідує цьому прикладу, впроваджуючи відновлювану енергію та ESG-звітність. Незважаючи на перешкоди, такі як економічна нестабільність та війна, українські компанії продовжують впроваджувати стійкі практики. Однак для повноцінного розвитку стійких проектів потрібна розвинена інфраструктура та підготовлені кадри. Україна має потенціал залучити міжнародні інвестиції та стати ключовим гравцем у сфері сталого розвитку.

Сучасні фінансові ринки пропонують широкий спектр стійкого фінансування для підтримки екологічно та соціально відповідальних проєктів. Інструменти пом'якшують ризики для інвесторів та компаній, пов'язані зі зміною клімату, соціальною нестабільністю та зміною законодавства, що завдяки переходу до більш стійкої економіки стає все більш необхідною.

Фонди ESG є інвестиційними фондами, які обирають активи на основі ESG-критеріїв, таких як екологія, соціальна сфера та управління. Вони можуть бути як активно керованими, де експерти відбирають компанії з найкращими показниками сталого розвитку, так і пасивними, які відстежують ESG-індекси. Інвестиції в такі фонди допомагають диверсифікувати портфель та знизити ризики, пов'язані зі зміною клімату, репутаційними проблемами та соціальними питаннями. Фонди ESG користуються популярністю на міжнародних ринках, оскільки інвестори вважають за краще підтримувати стійкі та відповідальні бізнес-практики. Вони дозволяють включати у професійні портфелі компанії, які активно знижують викиди вуглецю, дбають про соціальну відповідальність і дотримуються принципів справедливості та рівноправності. Великі міжнародні фонди, такі як BlackRock та Vanguard, активно інвестують у ESG-фонди, відбираючи компанії, що відповідають принципам екології, соціальної відповідальності та управління. Такі фонди ESG стають все популярнішими в Європі, США та Азії, відображаючи інтерес інвесторів до стійких бізнес-практик.

В Україні ESG-інвестиції лише починають отримувати визнання, проте деякі українські компанії вже публікують звітність щодо ESG, щоб залучити "зелених" інвесторів, зацікавлених у стійких проектах. Наприклад, компанія "Миронівський хлібопродукт" (МХП) впроваджує ESG-стандарти у свою діяльність. З урахуванням глобальних трендів та європейської інтеграції очікується, що кількість ESG-фондів в Україні зростатиме найближчими роками.

Соціальні облігації – це боргові інструменти, що використовуються для фінансування соціальних проектів. Вони підтримують розвиток доступного житла, охорони здоров'я, освіти, працевлаштування та покращення умов для вразливих груп. Державні структури та приватні компанії випускають соціальні облігації, сприяючи сталому соціальному розвитку. Закордонні фінансові організації та уряди також використовують соціальні облігації для фінансування охорони здоров'я, освіти, створення робочих місць та підтримки вразливих груп. В Україні застосування соціальних облігацій знаходиться на початковій стадії, але зі збільшенням інтересу до соціальних інвестицій очікується їхнє

розширення. В Україні соціальні облігації використовуються для фінансування освітніх, охорони здоров'я та житлових проектів, що відповідають європейським стандартам.

Сертифіковані зелені кредити є кредитами, що надаються під екологічні проекти, такі як збільшення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії. Позичальники повинні відповідати екологічним стандартам та бути сертифікованими. Зелені кредити є фінансовими інструментами для фінансування екологічних ініціатив, включаючи енергію з відновлюваних джерел та захист біологічної різноманітності. Вони використовуються організаціями у секторах електроенергетики, будівництва, сільського господарства та переробки відходів. У різних країнах, таких як Європейський інвестиційний банк та Bank of America, надаються сертифіковані зелені кредити. В Україні тема зелених кредитів стає дедалі актуальнішою, особливо в галузі відновлюваних джерел енергії та енергоефективності. ПриватБанк проводить програми фінансування екологічних проектів для фізичних та юридичних осіб.

Карбоно-нейтральні інвестиції спрямовані на зменшення викидів вуглецю і досягнення нульового рівня. Вони включають інвестиції в проекти по оновленню лісів, розробку технологій уловлювання та зберігання вуглецю, а також підвищення використання відновлюваних джерел енергії. Деякі інвестиційні фонди також компенсують забруднення, купуючи вуглецеві кредити. Провідні світові компанії, включаючи Goldman Sachs, BlackRock та Bank of America, пропонують вуглецево-нейтральні інвестиції, щоб підтримувати екологічні проекти. Microsoft і Apple також інвестують у карбоно-нейтральні проекти, купівлю вуглецевих кредитів та розвиток зелених технологій. В Україні особливо актуальними є карбоно-нейтральні інвестиції у зв'язку з переходом до екологічно чистих джерел енергії. Інвестиції в сонячні та вітрові електростанції є основною спрямованістю карбоно-нейтральних проектів у країні. Державні енергетичні компанії України – ДТЕК та Укренерго – активно розвивають вітрову та сонячну енергетику, що сприяє скороченню викидів вуглецю.

Підприємства, які впроваджують принципи сталого розвитку, отримують не лише конкурентні переваги, а й закладають стійкий фундамент для довгострокового зростання та стабільності. Вони впроваджують у свою стратегію, операційні процеси й корпоративну культуру ESG-факторів (екологічні, соціальні, управлінські), що сприяє більш ефективному управлінню ресурсами, зниженню ризиків і зміцненню довіри з боку інвесторів, клієнтів і партнерів, надаючи низку конкурентних переваг: доступ до стійких джерел фінансування, підвищення інвестиційної привабливості, зниження ризиків, пов'язаних зі зміною законодавства та екологічними факторами, покращення репутації та підвищення довіри споживачів та партнерів.

Компанії, які активно інтегрують ESG-принципи у свою діяльність, можуть залучати капітал через зелені та соціальні облігації, сертифіковані зелені кредити та ESG-фонди. Це дозволяє отримувати фінансування на вигідних умовах, оскільки інвестори й кредитори все частіше віддають перевагу стійким проєктам, знижуючи вартість позикового капіталу для відповідального бізнесу.

Інвестори, що відбирають проєкти, все частіше звертають увагу на ESG-фактори, оскільки стійкі компанії означають більш високу стабільність і довгострокову прибутковість. Екологічно чисті технології, послідовні бізнес-практики та ефективні системи корпоративного управління компанії отримують перевагу при залученні стратегічних партнерів та інституційних фондів.

Посилення екологічних стандартів та вимог до сталого розвитку робить бізнес, що ігнорує ESG-принципи, більш вразливим. Підприємства, які підготували свої процеси до сталого розвитку уникнуть штрафів, регуляторних санкцій та репутаційних ризиків, а також стануть більш стійкими до глобальних викликів, таких як зміна клімату, дефіцит природних ресурсів та соціальні кризи.

Сучасні споживачі та партнери більше віддають перевагу компаніям, які дотримуються принципів сталого розвитку. Відповідальний бізнес приваблює лояльних споживачів, посилює цінність бренду та за рахунок того формує довгострокові партнерські відносини. Це особливо важливо в умовах підвищеної поінформованості суспільства про вплив бізнесу на довкілля та соціальну сферу.

Крім того, впровадження в дію принципів сталого розвитку утримує підвищення операційної ефективності за рахунок енергозбереження, зниження відходів, оптимізації ланцюга поставок, що призводить до зниження витрат і підвищення конкурентоспроможності на ринку.

Висновок. Фінансова система та стійке інвестування відіграють ключову роль у формуванні сталої економіки. Підприємства, що впроваджують ESG-принципи, отримують конкурентні переваги та забезпечують довгострокову стабільність. Стійке фінансування стає невід’ємною частиною корпоративних стратегій, поєднуючи економічне зростання з екологічними та соціальними аспектами. З 2014 до 2023 року імпакт-інвестування активно розвивалося, особливо на міжнародному рівні, тоді як в Україні, попри виклики, зокрема війну, з’являються позитивні тенденції. У майбутньому країна може стати центром залучення імпакт-інвестицій для відновлення та сталого розвитку. У світі й Україні зростає інтерес до стійкого фінансування, включаючи ESG-фонди, зелені кредити та соціальні облігації. Попри те, що в Україні цей ринок ще формується, міжнародні тренди сприяють його активному зростанню. Системний підхід до сталого розвитку допомагає бізнесу залучати фінансування на вигідних умовах, мінімізувати ризики та підвищувати довіру інвесторів і партнерів. Відповідальні компанії стають стійкішими до глобальних викликів, оптимізують витрати й зміцнюють свою ринкову позицію.

Список використаних джерел:

1. Value of green bonds issued worldwide from 2014 to 2023. Statista. URL: https://www.statista.com/statistics/1289406/green-bonds-issued-worldwide/.
2. Бондаренко Л., Блавт А. (2024). Акценти інвестування у сталий розвиток на принципах ESG в умовах воєнного стану в Україні. Економіка та суспільство, № 59. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-48.
3. Грод М., Резнікова М. (2023). Фінансові та інвестиційні інструменти сприяння циркулярній економіці: сталий розвиток і кліматична нейтральність як тригери озеленення міжнародних ринків капіталу. Вісник Хмельницького національного університету, № 3. С. 249-259.
4. Карнаушенко А.С. (2024). Розвиток ринку зелених облігацій у контексті глобальної стратегії сталого розвитку та переходу до циркулярної економіки. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, № 16. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-16-06-01
5. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україну. URL: https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/.
6. Розмір ринку імпактного інвестування 2024. URL: https://surl.li/rinquv.
7. Середюк К.В. (2023). Впровадження практики ESG в діяльність українських компаній у воєнний період. Причорноморські економічні студії, Вип. 84. С. 41-46.
8. Сич О., Пасінович І., Мищишин І. (2023). Імпакт-інвестиції для повоєнної ревіталізації міст України. Галицький економічний вісник, № 2(81). С. 71-82.
9. Солодовнік О.О. (2023). Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств. Економіка та суспільство, Вип. 49. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17.
10. Тищенко В.В. (2018). Впровадження impact-інвестування в Україні. Економіка та суспільство, Вип. 16. С. 513-520.

References:

1. Value of green bonds issued worldwide from 2014 to 2023. (2024). Statista. Retrieved from: https://www.statista.com/statistics/1289406/green-bonds-issued-worldwide/. [in English].
2. Bondarenko, L., & Blavt, A. (2024). Aktsenty investuvannya u stalyy rozvytok na pryntsypakh ESG v umovakh voyennoho stanu v Ukrayini [Emphasis of investing in sustainable development on the principles of ESG in the conditions of martial law in Ukraine]. Economy and Society, No. 59. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-48. [in Ukrainian].
3. Grod, M., & Reznikova, M. (2023). Finansovi ta investytsiyni instrumenty spryyannya tsyrkulyarniy ekonomitsi: stalyy rozvytok i klimatychna neytral′nist′ yak tryhery ozelenennya mizhnarodnykh rynkiv kapitalu [Financial and investment instruments for promoting a circular economy: sustainable development and climate neutrality as triggers for greening international capital markets]. Bulletin of the Khmelnytsky National University, No. 3. Pp. 249-259. [in Ukrainian].
4. Karnaushenko, A. S. (2024). Rozvytok rynku zelenykh oblihatsiy u konteksti hlobal′noyi stratehiyi staloho rozvytku ta perekhodu do tsyrkulyarnoyi ekonomiky [Development of the green bond market in the context of the global strategy for sustainable development and the transition to a circular economy]. Problems of modern transformations. Series: Economy and Management, No. 16. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-16-06-01. in Ukrainian].
5. Pryami inozemni investytsiyi (PII) v Ukrayinu [Foreign direct investment (FDI) in Ukraine]. Retrieved from: https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/. in Ukrainian].
6. Rozmir rynku impaktnoho investuvannya 2024 [The size of the impact investing market in 2024]. Retrieved from: https://surl.li/rinquv. in Ukrainian].
7. Seredyuk, K.V. (2023). Vprovadzhennya praktyky ESG v diyal′nist′ ukrayins′kykh kompaniy u voyennyy period [Implementation of ESG practice in the activities of Ukrainian companies during the war period]. Black Sea Economic Studies, Vol. 84. Pp. 41-46. [in Ukrainian].
8. Sych, O., Pasinovych, I., & Myshchyshyn, I. (2023). Impakt-investytsiyi dlya viys′kovoyi revitalizatsiyi mist Ukrayiny [Impact Investments for the Postwar Revitalization of Ukrainian Cities]. Galician Economic Bulletin, No. 2(81). Pp. 71-82. [in Ukrainian].
9. Solodovnik, O.O. (2023). Finansove zabezpechennya staloho rozvytku pidpryyemstv [Financial support for sustainable development of enterprises]. Economy and Society, Vol. 49. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17. [in Ukrainian].
10. Tyshchenko, V.V. (2018). Vprovadzhennya vplyvu-investuvannya v Ukrayini [Implementation of impact investing in Ukraine]. Economy and Society, Vol. 16. Pp. 513-520. [in Ukrainian].